

szám.

d az,  
blózá-  
mégis  
dada,

orsan.

álam-

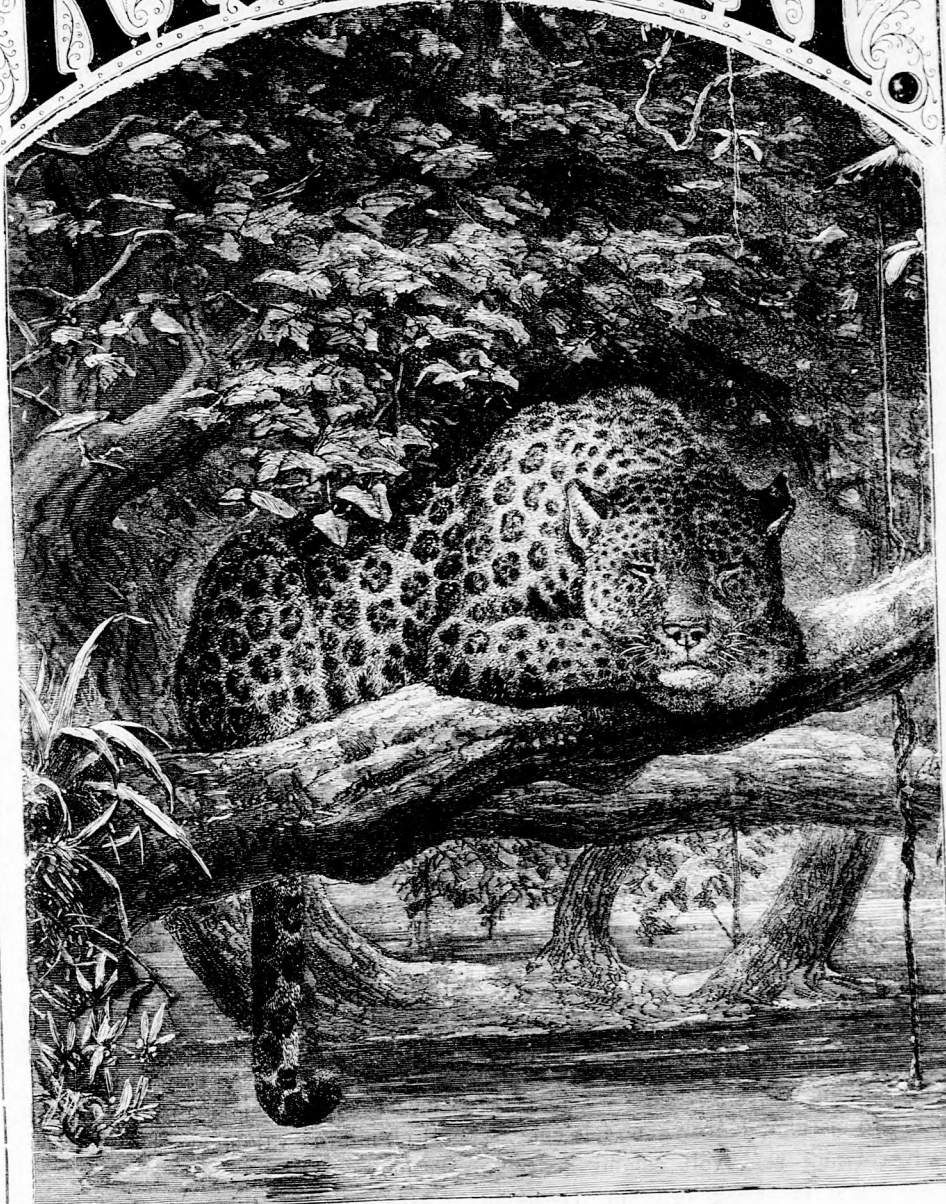
k:  
hénye-  
reund  
muta-  
kr.

e ada-  
t, 10  
0 kr.,  
előnö  
t. Ül-  
zsöné  
1 frt.,  
na és  
erzog  
Hug-  
én és  
184  
mely  
van

s kis  
si.

pület  
la

# KIS TRAP



A JAGUÁR LESBEN. (Lásd a 310. lapon.)

XXIV. kötet. 20. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.  
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1883. május 20-án.

## K I T A S Z I T V A.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)



ACSORA után azt hittem, hogy majd a kályha mellé ülünk és elbeszélgetünk, hiszen annyi kérdezni, elmondani valónk lett volna! De atyám azt mondta, hogy neki még dolga van, menjünk aludni. Mindjárt gyújtott is gyertyát és maga vezetett el fekvőhelyünkre — egy kocsi színbe, hol két nagy kocsi állott, valóságos kis mozgó házak, minőt addig csak vándor-menaszériáknál láttam. Alacsony kerekekre erős deszkából igazi kis szoba volt építve s oldalt ablaka is volt.

— Ezen szoktunk vásárokra járni, szólt atyám. Sok fér bele s mindjárt lakásnak is használjuk idegen helyen. Van benne pokrócz, takaró, csináljatok magatoknak ágyat. Jó éjszakát.

Kinyitotta a kocsi ajtaját, betölt engem is, Károlyt is, a gyertyát ott hagyta nekünk, aztán becsapta mögöttünk az ajtót és kulccsal csukta be.

Ilyen volt megérkezésem haza, családomhoz, — a Müller-családhoz!

Mikor atyám ránk csukta az ajtót, nem maradt számunkra más hátra, mint lefeküdni. Meg is tettük és nem beszélgettünk, mint máskor szoktunk, nem szóltunk egymásnak semmit arról, hogy mit érzünk, mit gondolunk e nevezetes nap eseményei után.

— Jó éjszakát, kedves Gábor, szólt Károly halkan.

— Jó éjszakát Károlykám, felelém.

Károlynak sem volt semmi kedve beszélgetni s én ennek örültem. De ha beszélgetésre nem volt kedvem, aludni

meg akárhogy szerettem volna, nem tudtam. Eloltottam a gyertyát, behunytam szememet, de hiába, nem tudtam elaludni, mindig csak az járt a fejemben, mennyire másképp találtam mindent, mint a hogy előre képzeltem! Annak a sok szép tervnek, fényes reménynek, melyet hetek óta eszemben forgattam, hogy véget vetett a keserű valóság!

A mint így ébren feküdtem s egyik oldalról a másikra forgolódtam, hallottam, hogy Károly is nyugtalanul izeg-mozog.

— Nem alszol, Károly? kérdém halkan.

— Még nem.

— Talán valami bajod van?

— Oh dehogy, nincs semmi bajom... Sőt nagyon jól érzem magamat... hanem tudod... idegen helyen az ember nem tud mindjárt elaludni.

Ez bizony gyöngé magyarázat volt, mert hiszen mi épen ahoz voltunk eddig szokva, hogy majd minden nap más helyre tértünk be éjszakára. Nem is igen hittem a jó Károly mentségét, tudtam, hogy őt is olyan szomorú gondolatok tartják ébren, mint engemet.

Nemcsak szomorú voltam, hanem féltem is, — magam sem tudtam mitől. Vándorkomédiás életemben sokszor jutottam olyan helyre, a hol igazán érhetett volna baj, de soha sem féltem. Most itt biztos helyen vagyok, sőt még be is csukva és még is olyan sajátságos aggodalom fogott el, mintha valami veszedelem környékezne.

Már vagy két óra mulhatott így s körülbelöl éjfél lehetett, mikor a ház

kapuján kopogás hallatszott. Szabályos rendben kétszer, aztán háromszor, aztán ismét kétszer kopogott valaki. Kétségkívül bebocsátást kívánt.

Alig egy-két percz mult, a szobaajtó nyílását hallottam s ugyane pillanatban világosság sugárzott be a kocsí kis ablakán és itt-ott a repedéseken, és láttam, hogy atyám jött elő a házból lámpással. A kapuhoz sietett, kinyitotta és két férfit bocsátott be, kik nagy csomagot cipeltek a hátukon. Atyám a pajtába vezette őket hol mi a kocsiba voltunk becsukva. A két idegen letette a csomagot a földre s egyikök beszélni kezdett, de atyám intett neki s a kocsira mutatott, melyben én és Károly feküdtünk. Bizonyosan arra figyelmezteti őket, hogy mi alszunk s a hangos beszéd felköltene.

E gyöngéd figyelem meghatott s eleinte föl akartam ágaskodni a magasan levő ablakhoz, hogy tudtára adjam atyámnak, hogy nem alszom. De aztán eszembe jutott, hogy Károly bizonyosan alszik, a kiáltással fölébreszténém; hallgattam tehát és a mellettem fekvő Káplárnak is befogtam a száját, mert a kívülről hallatszott neszre mozogni kezdett. Kíváncsian néztem, mi történik odakint.

A két idegen ember felbontotta a csomagokat s ezekből mindenféle portékát szedett elő: szöveteket, ruhákat, szalagokat. Atyám minden egyes darabot megvizsgált a lámpás fényénél, aztán halomra rakta a portékát.

— Ezek bizonyosan kereskedők, kiktől atyám portékát vásárol, hogy aztán vásárokon ismét eladogassa, gondolám.

De mikor az idegenek elkészültek a kirakással, beszélni kezdtek. Halkan beszéltek s csak néha-néha hallhattam meg egy-két szót. Csakhogy ezek a szavak megint megdöbentettek, mert bármennyire akartam is elhiteni magammal, hogy rosszul hallom, nem lehetett semmi kétség, hogy többször a »rendőrök« szót hallottam, aztán »jól eldugni«, majd ismét »börtön« s még több ily szót. Mi dolguk lehet rendőrséggel, börtönnel? Hiszen efféléről tolvajok, gonosztevők szoktak ijedezve beszélni.

Atyám ezután kieresztette az idegeneket a kapun s maga bement a házba. Sötétség lett ismét s én töprenkedve gondolkodtam, midőn nem sokára megint előjött atyám a lámpással és most anyám is kísérte. Oda mentek a halomban heverő portékához. Anyám gondosan csomagokba kötötte a szöveteket, ruhaféléket, atyám pedig ezalatt furcsa munkához látott: söprüt vett elő és a pajta egyik zugában söpörni kezdett. Csakhamar nagy halomba söpörte össze az ott vastag rétegben volt homokot, mely alatt deszkázat lett láthatóvá. Azután lehajolt atyám, megmarkolt egy karikát és csapó ajtót emelt fel. Nagy üreg nyílása lett láthatóvá, melyen atyám lebocsátkozott a mélybe; anyám pedig azután lenyujtogatta neki a csomagokat. Ez hamar megtörtént, atyám ismét előjött az üregből, leeresztette a csapóajtót, visszasöpörte rá a homokot s erre szalmatörmeléket hintett. Senki sem gyanított volna, hogy e giz-gaz alatt rejtett ajtó vezet valahová.

Szüleim az egész idő alatt egy szót sem szóltak s ép oly szótlanul mentek

vissza a szobába. Megint sötétség lett az udvaron és a mi fekvő helyünkön, de én, — most már világosan láttam mindent. Borzadtam, hideg veríték csurgott homlokomról, a mint végig gondoltam a mit az imént láttam; de nem lehetett benne semmi kétség, mi történt odakint! Azok az idegenek éjjel, titkon lopóztak ide, rendőröket emlegetve suttymban raktak ki portékákat, melyeket szüleim rögtön nagy gondosan titkos helyre dugtak, — ez nem lehet más, mint lopott portéka rejtegetése! Azok az idegenek tolvajok és szüleim...! Halálos ijedelem fogott el, mikor arra gondoltam, mit higyeek szüleimről.

Károly éppen ekkor mintha megmozdult volna... vajon ő is látta-e mindazt, a mit én láttam? Nem szólítottam meg s reménykedtem, hogy Károly bizonyosan aludt, nem tud semmit arról a szörnyű dolgról, melyet én fölfedeztem.

Már jó formán hajnalodott, mikor a sok izgatottságtól kimerülve, végre elaludtam; de még álmomban is borzasztó képek üldöztek; majd azt álmodtam, hogy szüleimmal együtt börtönben ülök, majd hogy rendőrök kergetnek mint tolvajokat. Reggel arra ébredtem föl, mikor valaki kívülről kinyitotta a kocsiját. Azt hittem, hogy atyám. Nem mertem föltekinteni, azt hittem, ijedt, zavart arczomon rögtön megismeri, hogy meglestem éjjeli dolgait. De Károly szava megnyugtató.

— No, csakhogy végre kieresztenek! Már jó későre járhat az idő, azt hittem, itt leszünk becsukva egész nap.

— Azt mondta atyám, hogy ne háborgassunk, bizonyosan fáradtak lesztek

a nagy uttól, felelt kívülről öcsém s ezzel távozott.

Fölkeltem én is. Károly nem kérdezte, hogy aludtam én sem kérdeztem tőle semmit.

Bementünk a szobába, hol tegnap vacsoráltunk, de szüleim nem voltak ott, csak nagyapám, ki éppen úgy ült a kályha mellett, mintha el sem mozdult volna tegnap este óta. Testvéreim is ott voltak s hugom port törülgetett, öcsém söprögetett. Hozzájok siettem, hogy testvéreim jó reggelt kívánjunk egymásnak, kezét fogjunk, mint régen a Péter hácsinál tettük Lizikével, Bénivel; de mostani, igazi testvéreim nem is hederítettek reám, nem feleltek, kezét sem nyújtottak. Mint este, most is épenséggel nem látszottak örülni, hogy haza kerültem, sőt egyáltalában nem törődtek velem.

(Folytatása következik.)

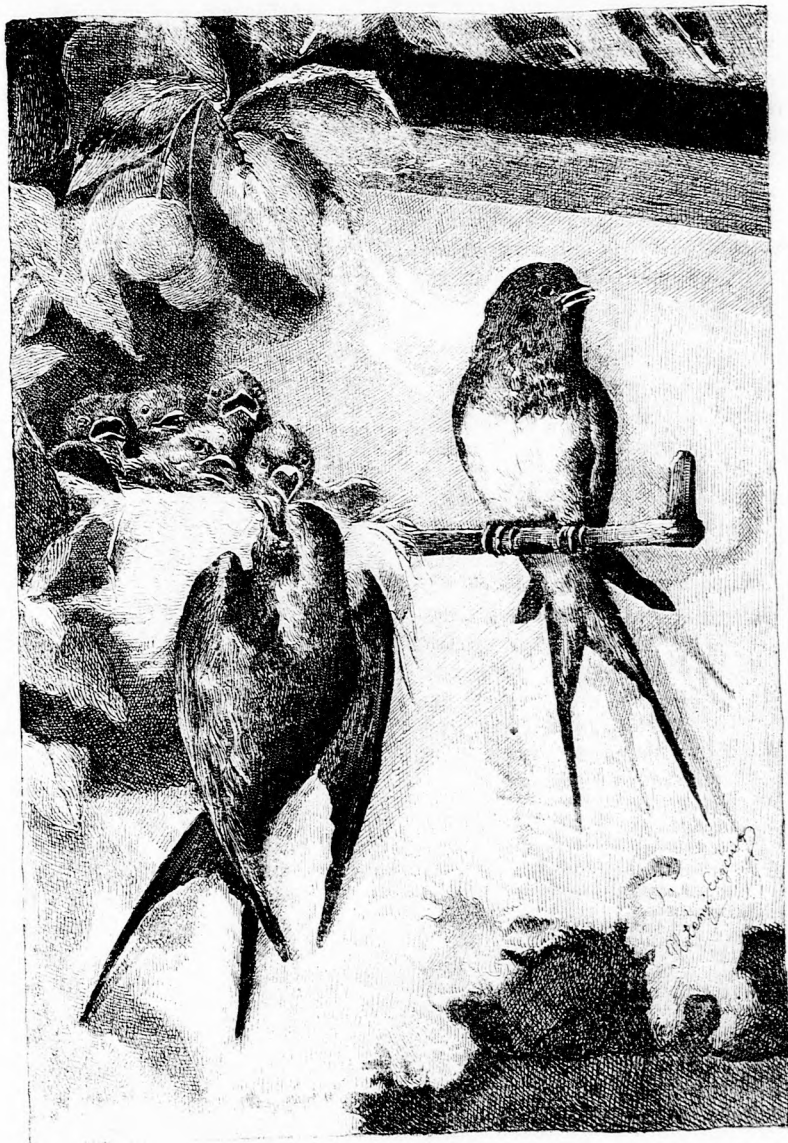
### *A forrásnál.*

(Képpel a 312.—313. lapokon.)

**B**EBOLYONGTUNK rétet, erdőt  
Szedtünk friss virágot;  
Látom, édes Pisti öcsém:  
Tested lelked fáradt.

*Gyere Pisti, itt a forrás!  
Vize kristály-tiszta,  
Ujra éled az a boldog,  
Ki szürcsölve issza.*

*E kis csészét teli mertem,  
Nesze öcsém, add ki;  
Czifra kehely nem köll ehhez —  
Ugy-e, édes Pisti?*



FECSE CSALÁD. (Lásd a 311. lapon.)  
(Rajzolta Plotényi Eugénia.)

## A JAGUÁR LESBEN.

— Természetráji csevegés. —  
(Képpel a czimlapon.)

**S**OK olyan veszedelmes fenevad van, mely vérszomjas, ragadozó természete mellett is bir valami szép tulajdonsággal; de a jaguárról bizony nehéz volna valami nemes, szép tulajdonságot följegyezni. Pedig ha az ember látja, szinte megszereti, olyan szép. Puha bársonyszerű, fényes a szőre, sötét aranyárga alapon szép szabályos rendben sorakozó fekete pöttyökkel; könnyedén jár, szökken, mászik, mint a macskafélék általában; de szépsége, ügyessége mellett bizony mégis csak gonosz, ármányos ragadozó.

Nappal rendszeren alszik, heverészet s akkor indul prédára, mikor már alkonyodik s a többi állatok nyugovóra tértek, nem sejtve a veszedelmes ellenség közeledtét. Nem is veszi észre senki az éhes fenevadat, mert a jaguár olyan nesztele nélkül lép, mint valami jámbor kis czicza; meglapul a földön s úgy sompolyog megszűröl kiszemelt áldozata felé, melyet hirtelen meglep. És menekülni sem lehet előle, mert pompásan tud fára mászni, nem csekély bosszuságára a szegény majmoknak, kik ott fenn a magasban pihennek s kik közül sokszor ragad prédát. Ha ökröt, lovat talál, azt is megtámadja és megöli, mert ereje, vakmerősége igen nagy. Jó szerencse, hogy nem szokott csapatostul együtt élni. A fiatal jaguár, mihelyt annyira megerősödött, hogy tud gondoskodni magáról, elhagyja az öregeket és egymaga külön bolyong a vadonban. Mindig egyedül van, nem csoda, hogy olyan vad, alattomos és vérengző.

A délamerikai lakosok nemcsak nagyon rettegnek a jaguártól, hanem mindenféle babonákat is hisznek róla, azt képzelik, hogy valami gonosz szellem lakik benne, azért olyan ügyes és ravasz. Még halat is tud fogni a vízből. Végig fekszik olyan fán, mely a víz fölé hajlik

s mozdulatlanul fekszik, mintha aludnék, hosszú farka végét pedig leerezi a vízre. Mikor aztán egy-egy ostoba halaeska, azt gondolva, hogy az valami harapni való, oda uszik, a jaguár villámgyorsan lenyul az egyik lábával, jól célzott csapással kiveti a halat a partra és ott megeszi. Megtámadja és fölfalja még a teknőczöket is, kemény páncéljok sem védi meg őket.

Természetes, hogy olyan tájakon lakni vagy utazni, hol jaguár tanyáz, épen nem bátorságos dolog. A ravasz, vakmerő ragadozó odalopózik az emberek lakásához, és a mi utjába akad, elragadja. Egy ízben Humboldt, a híres természettudós, forgott nagy veszedelemben, mikor déli Amerikában utazott. Egy folyó közelében ütött kísérőivel sátrat s onnan járt szerte a környékre vizsgálódni. Alighogy megtelepedtek, egy jaguár már kiszáglálta, hogy itt prédát kaphat s midőn a híres tudós egy reggel kirándult a sátorból, egyszerre csak egészen közel látja az ott leskelődő éhes fenevadat. Szerencsére a jaguár épen e pillanatban másfelé pillantott és a tudósnak volt ideje visszasietni kísérőihez, kikkel aztán üldözőbe vették, de bizony el nem ojtették az alkalmatlan látogatót.

A jaguár nagy területen honos. Ha megnézik Amerika térképét, északi részében látjátok az Egyesült-Államokat. Ezeknek alsó részétől fogva Közép-Amerikán keresztül le egészen a délamerikai Paraguay államiig mindenütt található Dél-Amerikában, mert itt gazdag prédát kaphat könnyű szerrel; itt ugyanis a nagy mezőségekben a lakosok roppant gulyákat és juhnyájukat legeltetnek. Az északibb erdőségekben nem szeret annyira tanyázni, mert itt veszedelmes ellensége van; az óriás kigyó, mely nem ijed meg a jaguártól, hanem körülfogja és agyonszorítja. Élelmet is nehezebben talál itt, ha csak majmokra nem vadász a fákon, a mi nem mindig biztos, mert a majmok, ha

egyszer  
ágakra  
őket.

A

Két  
al  
bujhass

az egyik  
Ha ma  
nézzük.

látni, s  
jutott e  
azt a g  
tette.

N  
bában.

senki a  
Ott a k

Ó  
lottak.  
egyk e

jól, hog

szökni.  
a képr

valami  
vonás

zom. É  
talált  
kegyetl  
nosz ra  
előtt a  
azért il

Meg n  
a kis le

egyszer megriadtak, vigyáznak s a vékony ágakra menekülnek, hová nem követheti őket.

### A CZICZA ARCZKÉPE.

(Képpel a 317. lapon.)

**K**ÉT kis egérke lappangott a szekrény alatt, a fal tövében s leste, hogy előbujhasson.

— Magam is kíváncsi vagyok, sugta az egyik, valjon az a festő jól etalálta-e? Ha majd mind kimennek a szobából, megnézzük.

— Oh, én még a képét sem szeretem látni, sugta a másik. Nem is tudom, mi jutott eszébe ennek a kis leánynak, hogy azt a gonosz veszedelmes macskát lefestette.

Nem sokára mély csönd lett a szobában.

— Most már előbujhatunk, nincs senki a szobában, szólt a bátrabbik egérke. Ott a kép ni, nézzük meg.

Óvatosan előbujtak és a kép elé állottak. Sokáig nézték s végre így szólt az egyik egérke:

— Nagyon jól el van találva, olyan jól, hogy szinte félek tőle.

— Az ám, én is szinte szeretnék szökni... mintha rögtön kiugranék onnan a képről.

— És mégis nekem úgy látszik, hogy valami hibája van ennek a képnek. Minden vonás hasonlít s mégis hiányzik valami.

— Igazad van, én is ezen gondolkodom. És tudod mi hiányzik? Én már kitaláltam. Az, a mitől mi rettegünk, az a kegyetlen, vérszomjas pillantás, az a gonosz ravaszság, melyet mi sokszor látunk, mikor a macska minket üldöz. Az ember előtt a macska hizélkedő, szelid, kedves, azért ilyennek is festik.

— Igazad van. Nagyon rossz kép ez. Meg nem foghatom, hogy mondhatta az a kis leány, hogy ez nagyon jó kép.

— Tudod, kedves pajtásom, én azt hiszem, hogy egyikünknek sincs teljesen igazunk. A ki csak a jót látja meg valakiben, épen oly helytelenül ítél, mint a ki ellenséges szemmel csak a rosszat látja. Csak az az igazságos, a ki a jó és rossz tulajdonságot egyformán mérlegeli és a szerint ítél.

### Fecske család. \*)

(Képpel a 309. lapon.)

**D**ÉL honából visszatérték,  
Tengereken kelve át.

Haza tértek, mert csak itten  
Lelik fel őket a hazát.

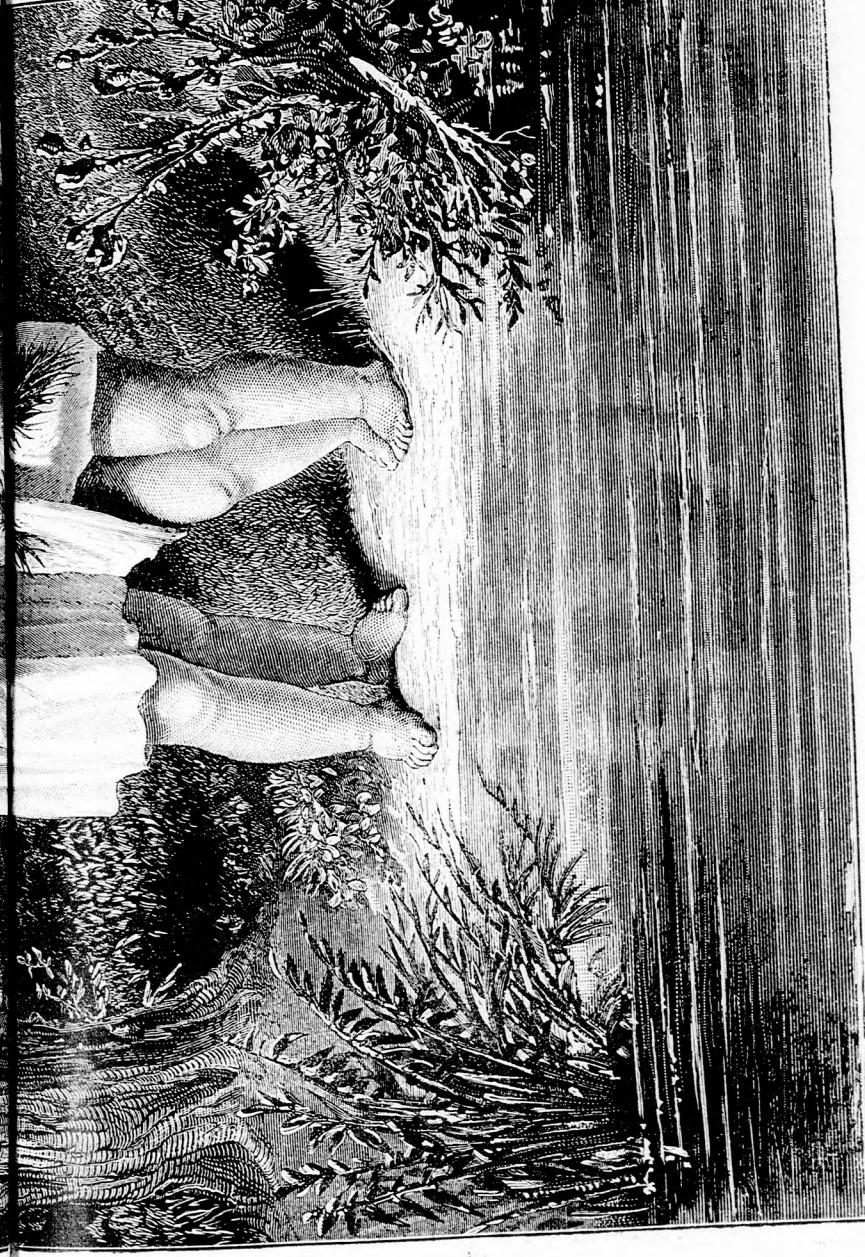
Csak mi nálunk raknak tüzhelyt;  
S hol maguk születtek,  
Itt csicsergik körül őket  
A kis fecske gyermekek.

Mig az édes anya tömi  
A sok éhes kis begyet,  
Édes apjok zeneg nekik  
Vidám fecske éneket.

Még most apró, fél meztelen,  
Alig-pihés csipaszok;  
De egy óra vagy kettőre  
Kicsinyből lesznek nagyok.

Még most a fészekben ülnek  
Alig, alig állanak.  
De egy óra vagy kettőre  
Vigan szerte szállanak.

\*) Ezt a kedves kis tollrajzot egy hazájától messze lakó magyar leányka, Plotényi Eugénia küldte be Beaumanoir nevű francia városból, mely az Indre (olv. Endr) és Loire (olv. Loár) folyókról nevezett megyében van. Ott is szeretettel gondol hazájára, a hová vissza vágyik, de hajh! nem követheti a boldog fecsképart, melyet oly művészién örökitett meg. F. b.



A FORRÁSNÁL. (Lásd a 308 lapon.)

## A KIS BASA ÁLMA.

— Keleti mese. —



TYJÁNAK, a hatalmas basának gyönyörű kertjében sétálgatott egy meleg napon Ibrahim, a kis basa. Így nevezték, mert ámbár még csak tiz esztendő volt, már rettegett tőle mindenki; tudta, milyen hatalmas ur az apja, azért hát ő maga is parancsolgatott, szélszékeskedett s a ki nem engedelmeskedett vakon parancsainak, azt kegyetlenül meggyötörte.

Most is épen nagy kedve lett volna kitölteni valakin boszúságát. Nem bántotta ugyan senki, de nagyon rossz kedve volt, még pedig azért, mert igen nagy volt a hőség; bent a palotában már nem bírta kiállni, kijött tehát a kertbe, de bizony itt is csak meleg volt. És még inkább boszantotta, hogy nem igen messze a kerten túl a szegény Mahmud, ki alig valamivel lehetett idősebb a kis basánál, egy nehézkes bivalylyal vígan szántott. Mintha nem is érezné a rekkenő hőséget, olyan jó kedve volt.

A kis basának nagy kedve lett volna oda menni és csupa szeszélyből megverni Mahmudot, de akkor nagy darabon kellett volna homokban gázolnia, a homok pedig a forró napon szintén izzó meleg volt, nem valami mulatságos séta esett volna rajta. A kis basa tehát odább sétált s végre eljutott a kertnek egy sűrű bozótos részébe, hol csörgedező kis patakcska folydogált végig. Itt kissé hűvösebb volt s a kis basa leheveredett a puha pázsitra, hol csakhamar elálmosodott.

Egyszerre azonban nagy meglepetésre alig tiz lépésnyire egy nagy bivalyt

pillantott meg, mely alázatosan, kérő tekintettel állt ott. A kis basa nagyot bámult. Hogyan került ez az állat ide a gondosan elzárt kertbe? A kerítés olyan magas, hogy azon keresztül nem ugorhatott, különben is olyan szelid, jámbor állatnak látszott, mely bizonyosan nem tört be erőszakkal. Szinte látszott, hogy a bivaly kérni akar valamit.

— Mit keresel itt, te otromba állat? rivalt rá a kis basa Kivánsz valamit?

— Valóban, egy nagy kérésem volna, felelt a bivaly alázatosan. De nem tudom, megenged-é, hogy elmondjam könyörgésemet, hatalmas kis basa!

— No csak mondd el, de szaporán! Kiváncsi vagyok, mit kívánhat az ilyen csuf állat?

— Hatalmas Ibrahim, kezdé a bivaly, én szegény jámbor teherhordó állat vagyok, gazdám szegény ember, nem is tarthat valami nagyon jól. Mi bivalyok nem is vagyunk követelők. Én is bele nyugodtam sorsomba, de egy idő óta van egy titkos kivánságom. Minapában olyan szerencsés voltam, hogy láttalak téged, hatalmas kis basa, a mint gyönyörű paripán széleseben vágattál végig a mezőn s az emberek mind megálltak, gyönyörködtek, bámultak, a többi gazdag urfiak pedig irigykedve néztek.

— Igazán? No's, szeretem, hogy láttak, szólt a kis basa, kinek nagyon tetszett a hízegés.

A bivaly még alázatosabban meghajtá fejét s így folytatá:

— Másnap meg láttalak, a mint pompásan fölszerszámozott számaron nyargaltál végig az utcákon s szinte

káprázott az emberek szeme a sok drágakötől, mely a tüzes számár kantárján ragyogott.

— Megbámulták? No, meghiszem azt! Hát csak beszélj tovább.

— Igenis . . . ámbár félek, hogy terhedre vagyok, hatalmas kis basa.

— No csak beszélj, megengedem. Most épen olyan kedvemben vagyok, hogy meghallgatlak. Aztán eléggé illedelmesen beszélsz, nem is hittem volna ilyen otromba állattól.

— Oh, nagyon kegyes vagy. Hát . . . egyszer meg láttalak, mikor teve hátán ültél, hitvány teve hátán, pedig ez az idomtalan teremtés csak teherhordásra való, nem pedig hogy a kis basa üljön rajta.

— Igen, emlékszem, egyszer kedvem kerekedett tevén nyargalászni. De hát mit sorolod elő, mi mindenféle állatokon nyargaltam?

— Mert ezzel akarom megmagyarázni kéréseimet . . . ha ugyan volna bátorságom elmondani.

— Csak mondd el bátran; ma nagyon jó kedvem van s te is megtetszettél nekem. No' s, hát mit kívánsz?

— Én nem vagyok valami szép állat, kis basa . . .

— Ez már igaz, szólt Ibrahim kacagva. Csufnak eléggé csuf vagy, de legalább szerény is vagy, ez sokat kipótol.

— Ah, illenék, hogy szerény legyek, mert magam is jól tudom, milyen idomtalan, ijesztő, formátlan vagyok. Nem is használnak engem egyébre, mint szántásra, tehervontatásra. És mégis, olyan

szerénytelen a kívánságom, hogy ki sem merem mondani.

— No csak mondd ki, nem haragszom meg.

— Lásd, hatalmas kis basa, mikor a lovat, szamarat, tevét láttam, a mint büszkén vittek téged a hátukon, elszomorodva gondoltam: Miért nem lehetek én is olyan szerencsés! Az volna legfőbb kívánságom, hogy egyszer én is hordozzalak a hátamon.

— Mit? Hogy én a hátadra üljek? szólt a kis basa megvetőleg. Ugyan hogy gondolhattál ilyen esztelenségre?

— Ah, előre félttem tőle, kívánságom nem fog teljesülhetni! De hát mégis reménykedtem, hogy talán csupa tréfából mégis megtennéd, s örökre boldoggá tennél engemet.

— No, hiszen tréfából megtehetem, ne mondd, hogy kegyetlen vagyok. De épen csak egy pár perczig, mert azt magad is beláthatod, hogy nem vagy méltó rá, hogy veled töltssem az időt.

— Oh, csak egy kicsit körül nyargaljuk a kertet, felelt a bivaly és alázatosan közeledett.

— Nem bánom. De hogy kapaszkodjam fel a hátadra.

— Majd letérdelek, mint a teve szokott.

Csakugyan letérdelt s a kis basa kényelmesen elhelyezkedett rajta. De alig ült fel Ibrahim, a bivaly oldalain hirtelen két nagy szárny tűnt elő s a bivaly egy pillanat alatt szédítő magasságba röpített föl.

A kis basa kiáltani akart, de nagy ijedtségben a hangja is elakadt. Reszketve

látta, hogy e csodás szörnyeteg messzire ragadja őt a levegőben. De mikor tapasztalta, hogy nem esik le, baja sem történik, lassanként visszanyerte bátorságát s parancsolólag kiáltá:

— Elég volt a bolondságból, most térj vissza. Parancsolom!

De a bivaly csak tompa bömböléssel felelt, mely úgy hangzott, mintha gúnyolni akarná. És nem is volt ez többé az a szerény, alázatos állat; fejét magasra emelte, szemei tüzesen villogtak s szárnyai csatogással hasgatók a levegőt.

Hova indult? Föl a felhők közé, vagy a föld valami messze tájára? A kis basa aggódva töprengett ezen, de kérdezni nem merte. A csodaállat röpködött tovább, tovább, míg nem végre megszünt szárnyainak csattogása s egy pillanatig mozdulatlanul, kiterjesztett szárnyakkal lebegett. Aztán lassan, szeliden ereszkedni kezdett lefelé. Ibrahim már örült, hogy végre lejutott a földre; de nem jutott le. Egy kis pálmaliget fölött a röpködő bivaly lebegve maradt fent a levegőben, nem igen magasán, de mégis annyira, hogy a kis basa nem is gondolhatott a leugrásra. A fák tövében néhány szegényes házikó állt. Ibrahim látta, hogy valami kis falu fölött lebegnek. Az emberek jártak, keltek, némelyik nézte az eget is, hogy lássa, milyen idő ígérkezik, de a levegőben érkezett utasokat senki sem vette észre; a kis basa megértette a dolgot, tudta, hogy ő és a csodabivaly láthatatlanok az emberek előtt.

Egyszerre az egyik házból egy kiscsike fiu futott ki, utána pedig egy jóval nagyobb s ez utólérván a kicsikét, földre

teperte, aztán ütötte-verte, úgy hogy a kis fiu hangosan jajveszékélni kezdett. Erre a házból elősietett az édes anyjok.

— Mi ez, már megint? Mi bajod történt, kis Murad, hogy úgy jajgatsz? Az arcod meg csupa kék folt!

— Ö . . . ő vert meg . . . oh, nagyon vert!

— Kicsoda?

— Hát Ibrahim, a kis basa.

Fönt a levegőben, a bivaly hátán ülő igazi kis basa ámulva hallotta ezt.

— Mit? Én bántottam volna! kiáltá de nem halotta senki.

Lent pedig az anya letörölte a kis Murad könyeit és így szólt:

— Oh, nem mulik nap, hogy ez a gonosz Ibrahim valami szörnyüséget ne követne el. És miért bántott, kis fiacskám?

— Mert nem akartam azt tenni, a mit ő kívánt.

— És mit kívánt?

— Hogy hasítsam végig a ruhámat.

— De hát miért?

— Hát csak mert épen eszébe jutott. Játszottunk, mikor egyszerre hozzám lépett és azt mondta: »Murad, hasítsd végig a ruhádat!« Én is azt kérdeztem, hogy ugyan miért, a mire ő ezt felelte, hogy csak azért, mert neki úgy tetszik. »Igen, de ez rossz csiny volna, anyácskáink haragudnék«, mondtam én, ő pedig verni kezdett. Oh olyan keményen ütlegelt!

S a kis Murad újra zokogni kezdett.

A nagyobbik fiu a ház mögé bujva nézte ezt s a mint a magasból, a bivaly hátáról Ibrahim az igazi kis basa figyel-

mesen né  
magában

—  
hozzám!

volna ö

viselné,

vagyok,

Murad t

A

mögött l

—

jöjj csak

— N

verést

eszem!

— O

kiáltá a

csakugy

el kis b

len, du

vagy. S

nem sz

fiának,

melyik

nak vol

halálra

csétlen

majd k

noszrag

hon les

korbács

—

Murad.

Ibrahim

vacsorá

F

elfutot

—

hallod-

mesen nézegette e fiút, meghökkenve szólt magában:

— Csodálatos, mennyire hasonlít hozzám! Ha nem olyan rongyos ruhába volna öltözve, hanem az én ruháimat viselné, mindenki rámondaná, hogy én vagyok, engem pedig az ő ruháiban a Murád testvérének néznének.

A anya szintén észrevette a ház mögött leskelődő fiút s így szólt:

— Ibrahim, te javíthatatlan gonosz, jöjj csak ide!

— No persze, hogy verést kapjak! Van eszem!

— Oh te romlott fiu! kiáltá az anya. Téged csakugyan jól neveztek el kis basának; kegyetlen, durva, szívtelen vagy. Szerencse, hogy nem születél nagy ur fiának, mert ha valamelyik hatalmas basának volna ilyen fia, az halálra gyötörné szerencsétlen szolgálait. No de majd kiverjük azt a gonoszságot. Megállj csak! Mindjárt itthon lesz édes atyád, majd kapsz akkor korbácsot.

— Kapsz korbácsot, kiáltá a kis Murád. Kapsz korbácsot igen is, igen is! Ibrahim, a kis basa korbácsot érdemelt vacsorára.

Főnt a bivaly hátán az igazi kis basát elfutotta a pulykaméreg.

— Ez már türhetetlen! kiáltá. Bivaly, hallod-e, parancsolom, szállíts le a földre,

majd adok én korbácsot e nyomorultaknak, kik így mernek...

De a bivaly ekkor gunyosan bömbölt, megcsattogtatta szárnyait és egy pillanat alatt ismét magasan röpült. Jó ideig röpült, aztán ismét megállapodott s leereszkedett, ezuttal egy buzafield felé, hol egy öreg paraszt és gyermekei arattak. Ezek sem látták a levegőben lebegő utasokat s folytatták munkájukat. Nemsokára azonban megjött a pihenés órája s az apa beszélgetni kezdett fiaival.

— No's, Abullah, fáradt vagy? Bizony nehéz munka az aratás, reggeltől estig izzadni kell a forró napon. De hát szegény emberek vagyunk, veritékkel keressük meg mindennapi kenyerünket. Meg vagyok veled elégedve, derekasan dolgoztál. Te is jól iparkodtál kis Szelim.. nem épen sokat végeztél ugyan, de hát ilyen kis fiutól ez is elég.

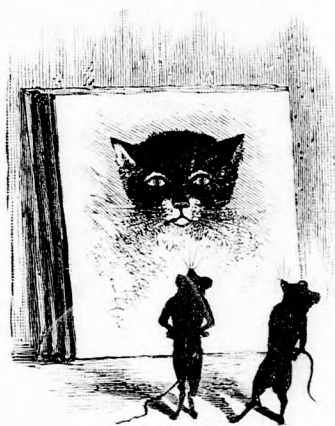
Ekkor azonban az öreg hirtelen összeránczolta homlokát s fenyegetőleg intett egy harmadik fiu felé, ki nem megszire a földön elterülve feküdt.

— De hát te, renyhe, naplopó Ibrahim, jöszte csak közelebb.

A fiu nem igen akart mozdulni.

— No's, jösz-e tüstént? Vagy azt akarod, hogy én menjek hozzád, mint valami kis basához?

— Már megint egy Ibrahim és kis



A CZICZA ARCZKÉPE.  
(Lásd a 311. lapon.)

basa! szólt a magasban az igazi kis basa meghökkenve.

Figyelmesen nézte a lustának mondott fiut s megint ámulva látta, hogy ez szakasztott az ő mása, csakhogy rongyos gunyába van öltözve. Ha tisztességes öltözete volna, mindenki a kis basának tartaná. A kis basa ráismert a saját arczára, tartására, mozdulataira. Mintha csak ő járt volna ott lent. Az öreg paraszt pedig így szólt tovább a lusta fiuhoz:

— Te semmirevaló naplopó, te kényeskedő urfi, hát te alszol, mialatt én, és testvéreid dolgozunk? Hát azt akarod, hogy csakugyan igazuk legyen azoknak, a kik kis basának csufolnak? Hát nem látod be, hogy még gazdag ember fiára is szégyen az, ha dologtalan, naplopó, ha nem teljesíti becsületesen kötelességét, akár tanulásban, akár más hasznos foglalkozásban? Nem, te még nagyra vagy vele, hogy más dolgozik helyetted, te pedig csak heveréssel, elhaszontalankodod a napot. Csakhogy ezt én nem fogom ám tovább tűrni s majd megtanítalak én, hogy mit ér az, ha valaki kis basa!

Ezzel fülön fogta és amugy igazában elpáholta.

— Nesze neked, kis basa! Nesze!

Az igazi kis basa fönt a bivaly hátán majd megpukkadt mérgében. Korbácsát kereste, hogy leugorják és megbüntesse a vakmerő parasztot, ki így csuffá meri tenni őt, a hatalmas basát. De mire észébe jutott, hogy hiszen nincs nála a korbácsa és az öreg paraszt a saját fiát büntette, a csodabivaly már megint gunyosan bömbölt, meglebbenté szárnyait és fölrepült.

Ismét jó ideig röpültek a magasban s a kis basa egészen elgondolkozott az imént látott két jeleneten; végre azonban a bivaly újra közeledett a földhöz s ezuttal egy nagy város házai fölött lebegett. A kis basa ráismert a városra, melyben atyja lakott s ráismert palotájokra, kertjőkre is.

Közel a palotához egy ősz szakállu aggastyán ült a fal tövében. Koldus volt, de valami tisztesebb agg koldus, mert az emberek részvétellel beszéltek vele s mindenki szívesen adott neki alamizsnát.

A palotából nem sokára egy fiu jött ki és a kis basa a fiuban megint saját magára ismert. De ezuttal nem volt semmi kifogása, mert képmása drága ruhákba volt öltözve s gyönyörű paripán lovagolt. Lassan, lépésben lovagolt, nem mintha a sok járó-kelő emberre lett volna gondja, hanem mert bámultatni akarta magát. A mint az öreg koldus mellett elhaladt, ez könnyörgőleg nyujtá feléje kezét. A kis lovas eleinte megvetőleg elfordult, de aztán mást gondolt, zsebébe nyult és egy nagy tallért véve elő, nagy erővel dobta az ősz ember arczába, úgy hogy a szegény öregett elborította a vér.

Az agastyán fölugrott, szemei haragosan villogtak s harsogó hangon kiáltá:

— Átok reád, kis basa! Átok reád, te szívtelen gonosz, kinek még jótékony-sága is gonosz tett!

És fölemelve a tallért, oly erővel vágta a kis basa lovához, hogy ez fölnyerített a fájdalomtól és eszeveszett futásnak eredt, egyenesen a járókelők tömegének, kik ijedten és felháborodva kiáltozák:

— Oh, ez már mégis szörnyűség!  
Ez a kis basa most már az utcán akarja  
agyon gázolni a szegény embereket!

— Nem hiába nevezték el kis basá-  
nak. Olyan fiatal és már milyen gonosz  
és kegyetlen!

— Kevély, szeszélyes, rest és tu-  
datlan!

— Rosz szívé, kinek abban telik kedve,  
hogy másoknak szomorúságot és fájdal-  
mat okozzon.

— Isten ne adja, hogy a mi fiaink  
ilyenek legyenek.

Igy beszéltek az emberek és Ibra-  
him, az igazi kis basa, ott fent a magasban,  
a csodabivaly hátán ezt mind hallotta. De  
most már nem kereste a korbácsát, nem  
is akart leugrani, hogy megbüntesse a vak-  
merőket. Könyvek hullottak szemeiből, a  
még bánás könyei, mert látta, érezte, hogy  
mindaz, a mit a csodabivaly mutatott,  
igaz, illik reá, saját magát és gonosztet-  
teit látta mindenben.

A csodabivaly azonban újra röpkö-  
rdött s a kis basa aggódva, elszomo-  
rodva kérdé magától, valjon mit fog még  
látni, micsoda gonosz tetteinek tükrébe  
kell még bepillantania. Egyszerre azon-  
ban a bivaly nagyot rázott magán és a  
kis basa leesett... és zuhant le... le-  
szédítő magasból egy nagy mocsárba esett  
és itt — — fölébredt.

Föl ám, mert a kis basa csak álmo-  
dott s gonosz álmában nyugtalanul hány-  
kodva legurult a kicsike patakesába mely-  
nek partján leheveredett volt.

Nem törődött vele, hogy kissé ned-  
ves lett, hanem örült, hogy csak álom volt  
az egész. Fölugrott és szobájába sietett.

De e naptól fogva teljesen megválto-  
zott, rá sem lehetett többé ismerni a kis  
basára s ezentúl ha emlegették, mindenki  
csak azt mondta:

— A kedves, derék jó Ibrahim!

### MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK

A „KIS LAP“ XXIV. köt. 18-ik  
számában közölt képrejtvény megfejtése:  
„Szindarab.“

Helyesen fejtették meg: Pintér  
Rézike, Zinsenheim Szeréna és Janka, Strausz  
Margit és Kornélia, Weisz Mariska és Klára,  
Robicsék Lajos és Möricz, Zalán Leó, Kohlmann  
Ilonka és Lajoska (sajátkezű irást kívánok. F. b.),  
Pfeifer Izidor, Volf Irma és Imre, Györy Loránd,  
Radocza Hanna, Fligl József, Demjén Teréz és  
Károly, Ihász Sarolta és Irma, Schulhoff Béla,  
Mittelmann Árpád, Balassovich Lujza, Brüll Lóri  
és Mór, Révay Tibor és Loránd, Péchy Márta,  
Kiczberger István, Grosz (?) Frigyes (nevedet ird  
ki olvashatólag. F. b.) Freund Irén és Imre, Za-  
bratzky Margit és Emma, Szacsvay Jolánka és  
Jenke, Badzay Elek és Viktor, Szüllő Ágoston,  
Kiss Mariska és Lujza, Deutsch Győző és László,  
Milecz Béla, Szűsz Ilonka, Matlekovic Róza,  
Lengyel Józsika, Farkas Géza, Nékám Irénke,  
Köhner Aladár és Jenő, Lovik Béla, Simoncsics,  
Andor, Halmágyi Fanni, Hecht Szidonia és Vik-  
tor, Fejér Gizella, Schöffner Ottó, Szentirmay  
Béla, Babinetz Berta, Stern testvérek, Schäffer  
Henrik, Bérczay Gábor.

\*  
A »KIS LAP« XXIV. köt. 18-ik  
számában közölt betűrejtvény megfejtése:

„A gazda szorgalmas.“

Helyesen fejtették meg: Pintér  
Rézike, Steiner Samu és Lajos, Spilenberg Ma-  
riska, Krausz Oszkár, Koós Jenő és Aurél, Engel  
Helén és Szidi, Weisz Anna, Hedvig és Jenő,  
Volf Irma és Imre, Györy Loránd, Fligl József,  
Ungár Juli, Demjén Teréz és Károly, Ihász Sarolta  
és Irma, Vasánits Kornélia, Mittelmann Árpád,  
Bezeredy Andor, Balassovich Lujza, Brüll Lóri  
és Mór, Révay Tibor és Loránd, Zalán Leó, Kicz-  
berger István, Freund Irén és Imre, Kohn Ilonka  
és Szeréna, Szacsvay Jolánka és Jenke, Marko-  
vics Margit, Weisz Feri és Béla, Deutsch Győző  
és László, Milecz Béla, Matlekovic Róza, Hubert  
testvérek, Schwitzer Adél, Glavina Emilia, Zubor  
Andor, Reiszig Antónia, Pyber Miklós és Dezső,

Stern testvérek, Babinetz Berta, Szentirmay Béla, Steppinger Lajos, Schöffler Ottó, Szontagh Vilma, Halmágyi Fanni, Schunda Irma, Kohner Aladár és Jenő, Gebhardt Mariska, Jeney Loránd, Schäffer Henrik.

### FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

**Fuksz Gizike és Béla.** Miért nem irtok Albert bácsinak? — **Szűsz Ilonka.** Ugyancsak megjártuk a bogárral! Vászon boríték alatt küldött rovarod szétmorzsolva jött meg hozzám; ami természetes is, mert a postán sokad magával szoritják egy csomagba és dobják ide-oda. Ha kutyában küldöd, épségben marad vala. De még így is elég maradt meg belőle, hogy meghatározhassam a szegény áldozat kiletét. Az nem más mint a közönséges u. n. *galacin* hajtó (geotripes). Nem is ritkaság, mint gondolod. Ha keresel, találhatsz eleget. Ez a bogár száraz trágyából gömböt csinál, petéit abba tojja bele s oda hengergeti, a hol a nap éri, melyen a petéi mint u. n. álcák kelnek ki. — **Lombay Zsuzsika.** Ép e napokban dőlt el kedvezően a budavári királyi palota kibővítésének a kérdése. Amíg az új szárny elkészül, bizony sok víz folyik még el a palota alatt. — **Plotényi Eugénia** (Beaumoír.) A szép Franciaországból küldött második kedves rajzot is vettem. Az egyiket ez a jelen szám közli. Kár, hogy a metszés a finom tollvonásokat nem volt képes visszaadni. Üdvözlét és köszönet. — **Dezseöffy Ö.** Már csak nem adom ki azt a nevet, bár szépen van is írva. Családi körben lehet vele tréfálózni, de a közre nem való. A »*Kis Lap*« szindarabjai összefoglalva megjelentek egy kötetben »*Forgó bácsi színháza*« címen az Eggenberger-féle könyvkereskedésben (Molnár és Hoffmann, Barátok-tere.) Mariskát üdvözlöm. — **Künstler Malvin.** A színi előadás szép eredményének örvendek. A többit az illető rovatban közöltem, ahol olvashattátok is. — **Öfner testvérek.** Ha jól meg van szerkesztve az a bizonyos föladvány, szívesen közlöm. — **Bálinth Andris.** Írd meg szabatosan az adreszt s amit kérsz, azt meg fogod kapni. — **Neumann testvérek.** A megelőző üzenet ti nektek is szól. A rejtvény tárgya szörnyen bús. Azért nem közlöm. — **Korbuly Gyula.** Versikédben van egy kis ügyesség és nagyon de nagyon sok vitézség. — **Kontár Ödön.** A vers iránt szívesen vagyok elnézéssel, mint a hogy kéred. De többet a művecskéért nem tehetek. — **Szalacsy Gizl.** Már azóta a pünkösdi ünnepek is elmúltak, melyeknek itt a fővárosban és gyönyörű környékén nagyon kedvezett az idő. — **Kohn Hermína.** Hat éves kis lánytól szép írás a tied. — **Dézsán Péterke.** Meglesz a kivanságod. — **Viltmann testvérek.** Ohajtástok csak a télen mehet teljesedésbe. Addig

érjétek be a meglevő gyűjteménnyel. — **Korbuly Dezső.** Ketteje meg fog jelenni. — **Weisz testvérek.** Míg a csángókról egy cikkben és rajzban megemlékezik a »*Kis Lap*«, a ddig elég tudnotok, hogy ezek a mi derék véreink 300 év előtt az utolsó Rákóczy-fölkelés után Zemplénből és Sárosból kimenekült kuruczokból és a német báró Bukow kegyetlenkedései miatt kibujdosot székelyekből váltak azokká, amiknek ma nevezzük. A *csángó* név a *csatángoló* szóból ered, amely szintén bujdosást jelent.

(Vége következik.)

### Jótékonyág.

A bölcse de javára adakoztak:

Piukovich Irma gyűjtése Szabadkán 6 frt. 40 kr. (Ehhez járultak: Piukovich Irma, Békessy Gyula, Bíró Bertalan, Gyelmis Gerő egyenként 1 frt., Sátor Leóna, Balogh Pál, Dobel Margit, Lénárd Pisti egyenként 50 kr., Mácskovics Leóna, Döntő Etel 20—20 kr.) Fejér Irén 50 kr. — A már eddig kimutatott 238 frt. 5 krral együtt 244 frt. 95 kr.

\*

A *csángó magyarok* betelepítésére adakoztak: Jeney Lóránt gyűjtése 5 frt. — Piukovich Irma gyűjtése Szabadkán 13 frt. 15 kr. (Ehhez járultak: Piukovich Irma, Békessy Gyuláné, Baky Aranka és Ella (együtt) Kis Károlyné, Lénárd Málka, Regényi Gáborka, Pertits Etti keresztmamája egyenként 1 frt., Balogh Pali, Mucsy Ottó és Anna (együtt), Bozó Gizella, Dobel Margit, Orsay Matild, Skultéty Ilma, Pertits Etti, Lilli és Kálmán egyenként 50 kr., Macskovics Mariska, Loosz Nina 30—30 kr., Hegyi Emma 25 kr., Döntő Etel 20 kr., Sebők Mária 10 kr. Fejér Gizella 50 kr., Kiss Gyula és Ödön 3 frt. 40 kr., Pressburger Jenő 20 kr., Leidenfrost Ilona 10 kr. — A már eddig kimutatott 200 frt. 97 krral együtt 223 frt. 32 kr., mely összeg a »Nemzet« május 17-ki számában ki van mutatva.

Az Ég áldása legyen a kegyes kis adakozókon.

**Forgó bácsi.**

